

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΡΑΣΜΕΝΟΥΣ ΑΙΩΝΕΣ

ΚΟΜΑΙΘΩ

[Ειδυλλιακή, τραγική ιστορία αρχαίας εποχής και τοπικού ενδιαφέροντος.]

Τοῦ Πατρῖνου συγγραφέως κ. ΜΑΚ—ΑΘΑΝ

Στις δὲ πόρεις τοῦ ἀρκτικού μέρους τοῦ Παναχαϊκοῦ δεκαπέντε δλόκληρους αἰῶνες πρὸ Χριστοῦ ἐφάνταζαν ὁμορφοχτισμένα στοὺς λοφίσκους τὰ σπιτάκια τῆς Ἀρόης. Δυτικώτερα ἀπλωνόταν ἡ Μεσάτις στοὺς σημερινούς λόφους τῆς Σαμακιάς καὶ ἐκεῖ ὅπου τὴν ἡ Ἐγλυκάδα κρύβονταν ἀνάμεσα στὰ δένδρα καὶ σὲ μιὰ πλουσία βλάστησι τὰ σπιτάκια τῆς Ἀνθείας. Πέντε αἰῶνες ἀργότερα ὁ γυιὸς τοῦ Σπαρτιάτου Πρεγγένου Πατρῆς, μὲ τὴ βοήθεια τῶν Λαιδαίμωνιων, ἀφοῦ κατέλαβε τὴν Ἀρόην ἤνωσε τὶς τρεῖς αὐτὲς μικρὰς πόλεις σὲ μιὰ, ποῦ πῆρεν ἀπὸ τότε τ' ὄνομά του τὰς Πάτραις.

 "Ἐνα πρῶτ' ἀνοξιάτικο τῆς ὁμορφῆς καὶ ἀμέριμνης ἐκείνης ἐποχῆς δύο ὄραϊοι ἐφηβοὶ κατέβαιναν χωρὶς νὰ μιλοῦν ἀπὸ τὴν Ἀρόην πρὸς τὸν ποταμὸ Μείλιχο ποῦ κυλοῦσε κάτω καὶ δίπλα ἀπὸ τὴν πόλι, μέσα σὲ σειρὰς δλόκληρες, πυκνῶν πλατάνων πρὸς τὸν Πατριῆκὸ κόλπο.

Ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς ποῦ λεγῶταν Εὐφορβὸς διέκοψε πρῶτος τὴ σιωπῆ.

— Εἶναι λίγες μέρες τώρα, Μελάνιππε, ποῦ σὲ βλέπω σὰν ἀλλοιώτικο, εἶπε σὸ

 κα καὶ ὁσῶδ. Εἶναι ἐντροπὴ νὰ μὴ διακρίνη καὶ ἡμῆς ἡ καθαριότης, ἡ ὁποία διακρίνει ὄλους τοὺς πολιτισμένους λαούς.

φίλο του. Ἄν ἔχῃς κανένα μυστικὸ καὶ μοῦ τὸ κρύβεις δὲν κάνεις καλά. Οἱ φίλοι δὲν πρέπει νὰχουν μυστικὰ μεταξὺ τους.

Ὁ Μελάνιππος ποῦ προχωροῦσε, κοντοστάθηκε σὰν ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ φίλου του καὶ τὸν κύτταξε λίγες στιγμὲς σὰν σατισμένος, χωρὶς νὰ τοῦ μιλήσῃ.

— Λοιπὸν, ἐπέμενε, ὁ Εὐφορβὸς δὲν θὰ μοῦ πῆσι; Καλά, Σοῦ τὸ λέγω ὁμως πῶς οἱ τρέποὶ σου μὲ στὴν πόλι κἀνουν ἐντύπωσι. Τὴν τελευταία φορὰ σὸ πανηγύρι τῆς σέβαστῆς μας θείας Ἀρτέμιδος ἀπέφυγες νὰρθῆς. Ἐμεινες μὲ τὰ πρόβατα. Μὰ οὔτε καὶ σὸ νυχτέρι ποῦ γίνεται γιὰ χάρι τῆς ἡρῆς. Ἦσαν ὄλοι ἐκεῖ καὶ μόνον σὺ ἐλειπες.

— Ἦμουν ἀρρωστος ἐπιθύρῃσεν ὁ Μελάνιππος.

Καὶ μὲ κἀποια δυσφορία ἐπρόσθεσε.

— Δὲν ἀφήνουμε αὐτὴ τὴν ὁμιλία Εὐφορβε. Πίστεψε μοῦ κάνεις κακό.....

Εἶχαν κατεβεῖ πειὰ σὸ ποτάμι καὶ πέρασαν στὴν ἄλλη ἄκρη πατώντας σὲ μεγάλα λιθάρια καὶ σὲ μερικὸς κορμούς πλατάνων ποῦ εἶχαν κοπεῖ ἐξεπίτηδες.

— Ἐχω τὰ πρόβατα μακρὰ, στὰ εἰσοβόνια, εἶπεν ὁ Μελάνιππος ὅταν ἐπροχώρησαν λίγα βήματα. Ἐσὺ ἔχεις κάτω στὰ λειβάδια τὰ δικὰ σου. Ὁ ἄναγκαστοῦμε νὰ χωρῆσομε.

— Καὶ μήπως δὲν χωρίζουμε τόσες μέρες

τώρα, παρετήρησε με κάποια δόσι λύπης ὁ Εὐφορβός. Ἄλλοτε πηγαίναμε πάντα μαζί. Τὰ πρόβατά μας βόσκανε πλάϊ, πλάϊ. Ἡ-μαστε ἀχώριστοι. Εἶνε λίγες μέρες ὅμως ποῦ χωρίσαμε,

—Μήπως δὲν θὰ σμιξοῦμε πάλι; Καὶ σὺ θ' ἀναγκαστῆς σὲ λίγες μέρες νὰ φέρῃς τὰ πρόβατά σου πρὸς τὸ βουνό, Εὐφορβε.

—Μὰ γιατί νὰ χωρίσουμε;

Ἔτσι ἤθελε ὁ πατέρας μου. Νὰ τραβήξω ψηλά τὰ πρόβατα.

—Δὲν εἶναι αὐτὸ Μελάνιππε. Σοῦ εἶπα ξέρω ἐγὼ τὴν αἰτία. Ἐχεις ὅμως συντροφιά ἐκεῖ ἀπάνου,

—Ἐγώ;

—Ναὶ σὺ.....

—Ποιόν;

—Καλλίτερα θάκανες ἂν με ρωτοῦσες ποιά καὶ ὄχι ποιὸν ἔχεις συντροφιά. Ἐλα, φιλαράκο μου καὶ μὴν κάνεις πῶς δὲν καταλαβαίνεις Ἐκεῖ πάνω φυλάει τὰ πρόβατά της ἡ μοναχοκόρη τοῦ Εὐμολπου, ἡ ὠμορφότερη κοπέλλα τῆς Ἀρόης, ἡ Κομαιθῶ.....

—Λοιπόν;

—Λοιπόν... ἐγὼ θὰ πάρω τὴν ἄκρη τοῦ ποταμοῦ καὶ θὰ πάρω τὸν κατήφορο... Θὰ χαζέψω με τὰ κοτσίφια ποῦ θὰ πετάγονται φοβισμένα μέσα ἀπὸ τὰ σκίντα καὶ θὰ πῶ τὰ μυστικά μου στὸν ἑαυτὸν μου ἀφοῦ δὲν ἔχω περὶ φίλους νέ μου λὲν τὰ δικά τους καὶ νὰ τοὺς λέω τὰ δικά μου. Ἐσὺ θὰ πάρῃς τὸν ἀνήφορο καὶ θὰ βρῆς τὴν κόρη τοῦ.....

—Εὐφορβε.....

—Τὶ μήπως λέω ψέμματα; εἶσαι ἐρωτευμένος, Μελάνιππε..... εἶσαι ἐρωτευμένος.

—Γιὰ ὄνομα τῆς Τρικλαρίας μὴ φωνάζεις Εὐφορβε.

—Βλέπεις ἀγαπητέ μου πῶς πιάστηκες; Ἐπικαλεῖσαι τὴν Ἀρτεμι καὶ ὅμως....

—Μπορῶ νὰ μὴν ἀγαπῶ καὶ νὰ μὴ σέβω-μαι τὴ θεά μας;

—Καὶ ὅμως ὁ μικρὸς γυιὸς τῆς Ἀφροδίτης φαίνεται πῶς σ' ἔμπλεξε στὰ δίχτυα του.

—Ἀφοῦ ἐπιμένεις νὰ μάθῃς εἶνε ἀλήθεια. Ναὶ τὴν ἀγαπῶ... Ἀγαπῶ τὴν Κομαιθῶ μ.

ὅλη τὴ δύναμι τῆς ψυχῆς μου.

Ἦ Εὐφορβός ἐσυγκινήθηκε ἀπὸ τὴν ὁμολογία αὐτῆ τοῦ φίλου του ποῦ εἶχε χλωμιάσει καὶ τὸν ἐπλησίασε.

—Ὅρκίζομαι εἶπε με ἐπίσημο τόνο πῶς θὰ κρατήσω τὸ μυστικὸ σου. Μὴν μοῦ πῆς τῶρα τίποτε ἄλλο. Εἶμαι πολὺ μεταννημένος ποῦ σὲ βασάνισα. Κάνεις δὲν θὰ μάθῃ ποτὲ ἀπὸ μένα τὸν ἔρωτά σου. Οἱ Θεοὶ ἄς ὀδηγοῦν τὰ βήματά σου... Ἐγὼ θὰ κάμω ὅτι μπορῶ γιὰ νὰ σὲ δῶ ἐνωμένον με τὴν κόρη ποῦ ἀγαπᾷς.

Ἄνοιξε τὴν ἀγκυλιὰ του καὶ ὁ Μελάνιππος ἔπεσε ὀρμητικὰ ἐπάνου του σὺν νὰ ζητοῦσε προστασίαν. Ἐμειναν ἔτσι λίγες στιγμὲς ἀγκαλιασμένοι καὶ ἔπειτα χώρισαν.

Ἦ ὁ Μελάνιππος βάδισε περὶ ἐλαφροῦς πρὸς τὸν ἀνήφορο σὺν ζαρκάδι. Μετὰ τὴν ἐξομολόγησι ποῦ ἔκανε στὸν Εὐφορβο τὸ μοναδικὸ του φίλο εἶχε ξυλαφρώσει. Τοῦ φαινόταν πῶς ἔβγαλε κάποιο μεγάλο βάρος ποῦ τὸν ἐπίεζε.

Βάδισε μισὴ σχεδόν ὥρα καὶ ἔφτασε στὴ στάνη. Ἐνιψε τὸ πρόσωπό του σὲ κάποια πηγὴ ἤπει ἀπὸ τὸ δροσερὸ τῆς νερὸ καὶ σιλάγισε τὰ πρόβατα νὰ βοσκῆσουν,

Σὲ λίγο ἀπὸ τοὺς ἀντικρυνοὺς λόφους ἀκούστηκαν τὰ κουνδούγια ἄλλου κοπαδιοῦ καὶ μιὰ ὠμορφὴ κόρη φάνηκε, Δὲν ἦταν μεγαλειότερη ἀπὸ δεκάξη χρονῶν.

Ἐμοιαζε με Ναϊῆδα καὶ τὰ ξανθὰ τῆς μαλλιά ποῦ τ' ἀνέμιζε τὸ προῖνὸ ἀεράκι, ὅπως ἦσαν ξετυλιγμένα, τῆς ἔδειναν τὴν ὄψιν ἀλλοζώτικης καὶ ἔξωτικῆς ὁμορφιάς.

Ἄρροκατέβαινε πρὸς τὸ μέρος ποῦ ἦταν ὁ Μελάνιππος καὶ ὅταν τὸν ἐπλησίασε τοῦ εἶπε:

—Ἀρῆσες πολὺ σήμερα, βοσκέ. Παρακοιμήθηκες μοῦ φαίνεται.

—Ὅχι, ὦραία μου βοσκοποῦλα. Ἰσα ἴσα ποῦ δὲν κοιμήθηκα καθόλου. Ἦμουν μετὰ τὸ φίλο μου τὸν Εὐφορβο καὶ γι' αὐτὸ ἀργησα λίγο..

—Καὶ γιατί δὲν κοιμήθηκες; Εἶχες ἔγνοιας τάχα καὶ λύπης;

—Μετὰ ἔγνοια με βασανίζει μέρες τῶρα καὶ δὲν βρίσκω ὕπνο.

—Καὶ δὲν μοῦδες τίποτε τόσον καιρὸ

πούμαστε μαζί..

—“Αφῆσε τ' ἀρνιά σου νά βοσκήσουν και πάμε κει κάτω σ' τὸ μεγάλο πλατάνι νά καθήσουμε..” Ἐχουμε καιρὸ, Σήμερα θὰ σοῦ πῶ, καλή μου βοσκοπούλα, γιατί δὲν μποροῦ νά κοιμηθῶ.

Ἐτράβηξε πρὸς τὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ κι' ἡ βοσκοπούλα τὸν ἀκολούθησε σὰν σκιὰ του..

Μόλις ἔφθασαν σὲ κάποια χαράδρα μιὰ ἐλαφίνα μὲ τὸ μικρὸ της πήδησε λαχταρισμένη ἀπὸ τὰ βήματά τους και ἔκαμε πρὸς τὸ βουνό..

Παρακολούθησαν τ' ὄρατο θέαμα λίγες στιγμές κι' ἔπειτα κατέβηκαν στὸ ποτάμι.

Κάθισαν κάτω ἀπὸ τὸ μεγάλο πλατάνι ποῦ εἶχε διαλέξει ὁ Μελάνιππος κι' ἔμειναν ἀρκετὴν ὥρα χωρὶς ν' ἀλλάξουν λέξι.

—Αὐτὸ ποῦ κάνουμε δὲν εἶναι καλὸ, εἶπε πρώτη ἡ βοσκοπούλα.... Μπορεῖ νά μᾶς δῆ κανένα κακὸ μάτι. Δὲν πρέπει νά κρυβώμαστε... Εἶνε τόσο κακοὶ μερικοὶ ἄνθρωποι στὴν Ἀρόη..

—Φοβάσαι λοιπὸν, Κομαιθῶ ; Φοβάσαι κοντά μου;

—“Ὅχι δὲν φοβάμαι ἐσένα, φοβάμαι τοὺς κακοὺς....

—Ἐδῶ ποῦ κελαιδοῦν τὰ πουλάκια, ποῦ πᾶνε τὰ ἐλάφια στὴν βοσκὴ και βόσκουν ἀμέριμνα τὰ ἀρνιά μας δὲν μπορεῖ νὰρθῆῖ κανεὶς κακός...

—Και ὅμως... “Ἄς εἶνε. Πές μου τώρα γιατί ἔχασες τὸ ὕπνο σου... Πές μου γλήγορα γιατί ἐδῶ δὲν κάνει νά καθήσουμε πολὺ....

—Δὲν τῶννοωσες, γλυκερά μου βοσκοπούλα...

—Ποῦ νά τὸ νοιώσω.... Μήπως ἔχω ἐγὼ τὴ δύναμι τοῦ γέρο—Καλλιπίδη τοῦ μάντη ποῦ ἔχουμε....

—“Ἄν κνιτοῦσες τὰ μάτια μου προσεχτικά δὲν θὰ χρειάζοταν νάχῃς μαντικὴ δύναμι γιὰ νά καταλάβῃς... ”

—Μὰ μήπως μπορῶ... Μόλις κάνω νά σὲ κνιτάξω ὅπως λές θακρύζουνε τὰ μάτια μου...

(Ἄκολουθεῖ)

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΖΗΤΗΜΑΤΑ

Η ΤΡΑΠΕΖΑ

Τράπεζα' ὁ μοχλὸς τῆς κινήσεως πάσης βιομηχανικῆς, γεωργικῆς, ἐμπορικῆς ἐπιχειρήσεως.

Τράπεζα' εἶνε ἡ δύναμις ἐκείνη ἥτις πάντων τῶν πλουτοπαραγωγικῶν τῆς χώρας πηγῶν ἐφορεύουσα, ὑποβοηθεῖ και ὑποστηρίζει τὰς ἐπιχειρήσεις εἰς πάντα τὰ βήματά των, οὐδὲν μέσον παραλείπουσαι ἵνα διεγείρη τὸν ζῆλον και τὴν ἀγάπην πρὸς ὃ,τι ἡ ἐπιχειρηματικότης τοῦ ἀνθρώπου πνεύματος προσπαθεῖ νά ἐπιτύχη, εἶνε ἡ δύναμις ἐκείνη ἡ ἁποία ἀποταμιεύουσα τὰς οικονομίας τοῦ μικροῦ κοσμοῦ, ποιεῖται χρῆσιν αὐτῶν, οὐχὶ ἀποκλειστικῶς διὰ τὸ ἄμεσον αὐτῆς συμφέρον, ἀλλὰ κυρίως διὰ τὸ συμφέρον τῶν ἐπιχειρήσεων και τῶν παρ' αὐτῇ καταθετῶν.

Εἶναι ἡ ζωὴ πάσης ἐπιχειρήσεως, ἀλλὰ και ἡ ζωὴ αὐτοῦ τοῦ Κράτους. Διευκολύνει τὰς συναλλαγὰς γενομένην αὐτῇ μέσον χρηματικῆς συγκοινωνίας μεταξὺ τῶν διαφόρων ἐναλασσομένων.

Ἄνευ αὐτῆς θὰ ὑποχωρήσωμεν κατὰ πολὺ εἰς τὸν διαρρεύσαντα χρόνον τῆς προόδου.

Τράπεζα' εἶναι ἡ ἠθικὴ ὑπόστασις τῆς οικονομικῆς ζωῆς τῆς χώρας.

Τράπεζα δύναται εἶνε αὐτὴ αὐτῇ ἡ ζωὴ τῆς χώρας, εἶνε ἡ βάσις τῆς προόδου, τῆς ἐξελίξεως ἀφ' ὄλων τῶν ἀπόψεων πνευματικῶν και ὑλικῶν παντὸς λαοῦ. Καὶ εἰς τοιοῦτον ἐπίπεδον εὐρισκομένη ἡ Τράπεζα, ἡ Τράπεζα ἀφ' ἧς τὰ πάντα ἐξήρτηνται, ὁποῖαν τινα ἠθικὴν και πνευματικὴν δύναμιν δεόν νά ἐκπροσωπῆ εἰς τὰ ὄργανα αὐτῆς εὐχερὲς εἰς πάντα νά ἐννοήσῃ.

Ἄν ἐξ ἐκείνης ἐξήρτηνται τὰ πάντα ἐνὸς κράτους' ἐξ αὐτῶν και μόνον ἐξήρτηνται αὐτῇ. Καὶ ἐντεῦθεν δύναται τις νά ἐννοήσῃ ὁποῖα τις δεόν νά εἶναι ἡ μόρφωσις τῶν ὀργάνων τούτων, μόρφωσις ἐγκυκλοπαιδικὴ ἀριτία, μόρφωσις ἐμπορικὴ ἐπίσης, μόρφωσις τέλος οικονομολογικὴ, ἐπιστημονικὴ.

Οὕτω και ὁ ἐντελὴς ἄμιρος πάσης οἰ-